

Aan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Auteur

[Redacted signature block]

TER BESLISSING

Datum

16 oktober 2025

Kenmerk

DGLGS / 101790128

nota
TER BESLISSING

Beslisnota Invoering RKO en wetsvoorstel KDW-
omgevingswaarden

Kopie aan

Bijlage(n)

Parafenroute

[Redacted signature lines]

Aanleiding

Met de bijgevoegde Kamerbrief informeert u de Kamer over de stappen naar een definitieve houdbare invoering van de Rekenkundige Ondergrens (RKO) metéén zodra een drietal stappen gezet zijn en het aanbieden van het 'wetsvoorstel vervangen KDW' voor spoedadvies bij de Raad van State.

Geadviseerd besluit

- U kunt instemmen met de Kamerbrief, deze ondertekenen, en instemmen met verzending aan de Tweede Kamer.

Kernpunten

Definitieve invoering RKO

- U bent overeengekomen met het kabinet de rekenkundige ondergrens in te voeren, meteen zodra een drietal stappen gezet is.
- De Kamerbrief sluit aan bij de afspraken die u heeft gemaakt.
- Ambtelijk LVVN heeft u eerder geïnformeerd over de mogelijke positieve en negatieve effecten hiervan en de bijbehorende (juridische) risico's.
- Het invoeren van een RKO kan ervoor zorgen dat activiteiten met een kleine stikstofdepositie weer mogelijk worden. Daarnaast betekent dit voor veel PAS-melders dat zij niet meer illegaal zijn.
- Die gaan met name over;
 - De relatie tussen de cumulatie van stikstofdeposities in relatie tot het voorzorgsbeginsel en de huidige staat van de natuur; Hierover meldt de brief dat overleg met de provincies nodig is.
 - Het eventueel invoeren van de RKO voordat deze is getoetst middels het inbrengen in een lopende zaak.

Wetsvoorstel vervangen van de KDW-omgevingswaarden

- U bent met het kabinet overeengekomen om het wetsvoorstel voor de vervanging van de huidige omgevingswaarden gebaseerd op de KDW voor advies aan te bieden aan de Afdeling advisering van de Raad van State met het verzoek om een spoedbehandeling.
- De Kamerbrief sluit aan bij de gemaakte afspraken hieromtrent;
 - Bespreking van het advies van de Afdeling en reactie daarop in de MR. Dit is de standaardpraktijk in demissionaire staat;
 - De toezegging het wetsvoorstel pas aan de Tweede Kamer toe te zenden wanneer deze gepaard gaat met het wettelijk verplicht gestelde (ontwerp)programma.
- Het alternatief voor de huidige omgevingswaarden voorziet in een wettelijk programma van maatregelen met sectorale emissiedoelstellingen. Ambtelijk LVVN heeft u eerder geïnformeerd over de aandachtspunten.

Toelichting

Definitieve invoering RKO

Voorgaande adviezen:

- Tijdens het Commissiedebat stikstof en natuurbeleid van 18 juni jl. heeft het Lid Bromet een informatieverzoek ingediend naar onderliggende stukken over de advisering over de invoering van de RKO¹.

Noodzaak voor afwachten gerechtelijke procedure

- Ambtelijk is geadviseerd zekerheid te hebben over de *juridisch houdbaarheid* van de RKO voordat deze wordt ingevoerd. Invoering kan immers grote consequenties hebben voor burgers en ondernemers als de RKO onverhoopt uiteindelijk niet houdbaar zou blijken te zijn en zij inmiddels wel met toepassing van de RKO projecten hebben gerealiseerd; die projecten blijken dan achteraf illegaal te zijn.

Noodzaak voor flankerend beleid

- Flankerend beleid zal moeten bestaan uit maatregelen om de totale stikstofdepositie naar beneden te brengen, en uit beheersmaatregelen die ervoor moeten zorgen dat er geen toename van stikstofdepositie kan plaatsvinden als gevolg van (de cumulatie van) bijdrages onder de 1 mol/ha/jaar.
- In algemene zin vraagt het voldoen aan Europese richtlijnen om landelijk beleid om de totale stikstofdepositie terug te dringen en om gebiedsgericht beleid om er voor te zorgen dat er geen extra depositie op stikstofgevoelige N2000 gebieden plaatsvindt.
- Hoewel voor de zuiver juridische toets op de houdbaarheid van de rekenkundige ondergrens aanpalende maatregelen niet relevant zijn, is het vanuit het oogpunt van een zorgvuldige invoering van die ondergrens

¹ [Kamerstuk](#) 35 334, 402.

en EU-conform handelen dus wel essentieel om parallel daaraan maatregelen te treffen om negatieve neveneffecten te voorkomen.

Kenmerk
DGLGS / 101790128

Wetsvoorstel vervangen van de KDW-omgevingswaarden

Onderbouwing

- Het kabinet acht de huidige omgevingswaarden in de Omgevingswet en het bijbehorend tijdspad niet haalbaar en daarmee onwenselijk.
- Door hun veranderlijkheid zijn de omgevingswaarden ook lastig hanteerbaar voor consistent langjarig beleid.
- Het wetsvoorstel strekt ertoe de huidige omgevingswaarden gebaseerd op de KDW uit de wet te halen en te vervangen door een wettelijk verplicht programma, met sectorale emissiedoelstellingen en vastlegging van deze doelstellingen in ditzelfde programma.
- Het wettelijk verplicht programma zal een actualisatie zijn van het Programma Stikstofreductie en Natuurverbetering (Psn) en geënt zijn op de aanpak waartoe de MCEN heeft besloten.
- J&V vraagt in de wetgevingstoets aandacht voor de toenemende juridische risico's door (onder meer) het wegvallen van de wettelijke borging van omgevingswaarden en verschuiving van doelen in de tijd.